

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky Endre-u. 1.
(Bika Bérház). Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Előfizetést egyelőre nem veszünk fel.
Egyes szám ára: hétköznapi (4 oldal)
4 pengő, vasárnap (8 oldal) 5 pengő

Elég volt, tovább ne!

II.

Minden debreceni ember előtt, ha az újságok sokat nem is beszéltek róla, közismert, hogy Debrecen város világítási vállalatának mintegy 640 lelket számláló munkásgárdája milyen emberfeletti munkát fejtett ki a múlt év nyaráról. Amikor a háború átszáguldott a város felett és elérkezett a felszabadulás napja, mindenki tudja, hogyan állták meg a helyüket, hogyan védtek meg a város közönsége tulajdonát képező vállalatot, mindenkinek éreznie, tudnia kell, hogy nem egyszerű dolog volt a bombatámadások által súlyosan érintett vállalat romjain új életet kezdeni és ott olyan munkát kifejtetni, hogy mondhatni, egyetlen napig sem volt Debrecen város közönsége víz és villany nélkül.

Hogy hogyan és mint lehetett ezt megcsinálni, arról majd más alkalommal fogunk részletesebben írni, most csak annyit: azért lehetett megcsinálni, mert az a 640 munkás, aki a vállalat üzemében dolgozik, megálta a helyét, átérzte az óriási fontosságát és jelentőségét a világítás és vízszolgáltatása fontosságának és nem sajnálta áldozatot hozni. Mert óriási áldozatot hozott. A felszabadulás után időben hónapokon keresztül, bár az élet erősen drágult, a múlt év munkabérek mellett állt helyt, majd később 3 és 4 pengős órabért kapott, ma pedig még mindig csak 6-8 pengős órabéért dolgoznak. Tudják ők nagyon jól, hogy őket is megilletné ugyanúgy a magasabb munkabér, mint ahogy más, talán közszempontból nem olyan fontos iparvállalatok munkásai megkapják a jóval magasabb, a mai életnek megfelelő órabérek, de nem zúgolódtak, nem követeltek, mert tudták, érezték azt, hogy a hivatalos város szegénysége mellett az üzem, a vállalat újáépítésére nem tud áldozni, már pedig meg kellett kezdeni a vállalat újáépítését, mert szalad az idő és ha a jó időt nem használták ki, abban az esetben őszel, a rosszabb időben már hiába volna a pénz, a jó időben elmaradt munkát pótolni nem lehet.

Állíthatjuk, hogy a kapott órabér és a valójában őket megillető órabér közötti differenciát oda ajándékozták Debrecen város közönségének, Debrecen városának, állíthatjuk, hogy nagyrészt a saját pénzükből építették azt, amit eddig építettek. A saját pénzükből teremtették meg a lehetőséget annak, hogy ma Debrecen város minden háztartásában, minden ipari üzemében van víz, van gáz, van villany.

De elég volt és tovább ne! Tovább ne fogadja el ezt a nagytelekűséget Debrecen város közönsége, most már elérkezett az ideje, hogy ez a 640 ember is megkapja az őt megillető munkadíjat. Itt van az ősz, ez a 640 ember családtagjaival bizonyosan több mint 2000 lelket számlál, ennek a 2000 léleknek a téli tüzelőjéről és egyéb ilyenkor őszel beszerezhető és beszerezésre kerülő élelmiszereknél a biztosításhoz is gondolni kell. Itt

Moszkvában aláírták a szovjet-magyar gazdasági egyezményt

Ez év augusztus 27-én Moszkvában aláírták a Szovjet-Unió és Magyarország közötti gazdasági együttműködésről és kölcsönös árucserforgalomról szóló egyezményt.

Az egyezmény szovjet árucikk Magyarországra és magyar árucikk a Szovjet-Unióba való szállításáról szól 1945 szeptember 1-től 1946 december 31-ig terjedő időszakra kb. 30 millió dollár összértékben. Az egyezmény kimondja a szovjet gyapotnak magyar-

országi üzemekben fonallá és szövetté való feldolgozását is a Szovjet-Unió számára.

Az egyezményt szovjet részről A. I. Mikojev, a Szovjet-Unió külkereskedelmi népbiztosa, magyar részről pedig Gerő Ernő kereskedelmi és közlekedési miniszter és Bán Antal iparügyi miniszter írták alá.

Gerő Ernő kereskedelem- és közlekedési miniszter és Bán Antal iparügyi miniszter vezetésével Moszkvában tárgyalt magyar kül-

dötség kedden délben érkezett vissza Budapestre. A minisztereket és kísérőiket a repülőtéren ünnepélyesen fogadták. Gerő Ernő miniszter a következőket mondta:

— Ugy fogadtak bennünket Moszkvában, hogy egyikünk sem érezte, hogy egy fegyverrel legyőzött ország képviselője. Ugy bántak velünk, mint egy szuverén állam megbízottjaival, jöllehet, még nem kötöttük meg a békeszerződést.

Gazdasági szerződés Magyarország és Románia között

Mint a román rádió jelenti, a Bukarestben lefolyt román-magyar gazdasági tárgyalások befejeződtek és ennek folytán gazdasági szerződés jött létre a magyar és a

román állam között. A rádiójelentés szerint az egyezmény máris életbelépett. Romániába nagyobb szállítmányok érkezését várják Magyarországról. Izzólámpát, hán-

csot, alumíniumot, tenyészlovakat küld Magyarországra, míg Románia petróleum, fűrész-, methilalkoholtermékeket szállít Magyarországra. (MTI)

Az első amerikai csapatok földet értek Japánban

London, augusztus 28. Az angol hírszolgálat közlése szerint erős angol hadihajó-egységek közelében a malájai félszigeten levő Bangking, Szumatra és Sabang felé. A partraszállás minden órában várható.

Az első amerikai megszálló csapatok földet értek Japánban. A

légi úton szállított amerikai megszálló kötelékek érkeztek a Tokiótól 18 kilométerre fekvő repülőterre.

Az angol hírszolgálat jelentése szerint a japán kormány várattalannal rádióüzenetet küldött MacArthur tábornoknak és azt kéri, hogy a szövetséges partraszállás

megkezdése előtt újabb értekezleten tisztázhassák a homályos pontokat.

Rangoonban aláírták a burmai japán csapatok fegyverletételéről szóló előzetes megállapodást. A Sittang-folyó mentén egyébként néhány helyen még mindig folyik a harc. (MTI)

A választójogi rendelet előkészítése

Erdei belügyminiszter meghívására a belügyminiszteriumban nagyfontosságú pártközi értekezlet volt, mely a választójogi rendelettervezettel foglalkozott. A tárgyaláson résztvett Zsedényi Béla, a nemzetgyűlés elnöke, valamint a belügyminiszterium és miniszterelnökség megbízottai is. A rendelettel már a múlt szerdai minisztertanács kívánt foglalkozni, a Kisgazda Párt vezérének, Tildy Zoltánnak tiltakozására azonban

levették napirendről a javaslat tárgyalását. A Kisgazda Párt kifogásolta a tervezetet, mert nem volt kellően előkészítve és néhány olyan rendelkezést tartalmazott, mely semmiképpen sem volt összeegyeztethető a demokrácia követelményeivel. A pártközi értekezleten aztán a tervezetet több vonatkozásban módosították. A választói jogosultság korhatárát a betöltött 20 esztendőben állapították meg. Módosították a javaslat-

nak több olyan pontját is, mely a kizárás kérdéseiben rendelkezik. A létrejött meg egyezés értelmében az igazolóbizottsági eljárás alá vontak közül csak az állásvesztésre, vagy kényszernyugdíjazásra ítélt választójoga szűnik meg, megmarad a választójoga a rendőri felügyelet alá belyezettnek is és a népbírósággal kapcsolatban csak azoknak nem lesz választójoga, akiket a népbíróság jogerősen elítélt, vagy akik nép-

van szeptember, ennek a 640 munkásnak nyilván vannak gyermekei, akiket iskolába kell beírni, azoknak ruhát, cipőt, tankönyveket kell vásárolni, iskolai beiratási díjat, tandíjat fizetni.

Amikor az eddig hozott áldozatért a város közönsége nevében elismeréssel adozunk, egyben reámutatunk arra a lehetőségre és arra a módra, amellyel véleményünk szerint a világítási vállalat alkalmazottainak fizetésrendezése a mai életnek megfelelően megoldható anélkül, hogy olyan mértékű áram-, víz- és gázemelés kelljen végrehajtani, mint amelyről legutóbb beszámoltunk.

A megoldást a következőkben látjuk. Jelenleg a helyzet az, hogy a világítási vállalat újáépítéséhez szükséges pénzt teljes egészében a vállalat bevételéből fedezi. Tessék a vállalat bevételéből az üzemenyagok beszerzése után első sorban a vállalat munkásainak a fizetését a megfelelő nívóra emelni,

ha van maradvány, abban az esetben fordítsák az újáépítésre, de minden körülmények között első legyen az anyag, a szén beszerzése és az alkalmazottak korszerű fizetése.

Mondjon je a város, ha kell, egy időre a bruttó után öt megillető 45 százalékról, ezzel az összeggel is több juthat így az újáépítésre, amely nemcsak a világítási vállalat 640 munkásának az érdeke, de érdeke a városnak is, mint amelynek ez az üzem tulajdonát képezi.

Debrecen város minden víz-, villany-, gázfogyasztó háztartásának, kis- és nagyüzemének elsőrendű érdeke, hogy a világítási vállalat minél előbb teljesen újáépülve végezze hivatását. Ha pedig ez érdeke, akkor hozzon áldozatot. Hisszük, hogy meg is hozza az áldozatot, szívesen. Nem újkeletű dolog az, amit itt felvetünk. A magyar rádió újáépítéséhez is a rádióval rendelkező rádióelőfizetők adnak hozzájárulást és így beolvult összeg adja meg a lehetőséget annak, hogy rövidesen

talán már a következő hónapban a magyar rádió egy megfelelő 20 kilowattos adóállomással szolgálhatja a közönséget. Ugyanígy megoldható, hogy fogyasztásukhoz arányosan a világítási vállalat további újáépítéséhez szükséges összeget a város kivesse újáépítési hozzájárulás címén a fogyasztók közönségére. A kis- és nagyüzemekre. Hisszük, mindenki szívesen meghozza ezt az áldozatot. Ha eddig áldozhatott az a 640 munkás, akkor most már áldozhat a város fogyasztókönysége is, hiszen vég eredményben nem idegen vagyona áldoz, a saját vagyonát építi újjá azzal a pénzzel, ami ad és egyben ezzel az újáépítési hozzájárulással tudja biztosítani azt, hogy az elkövetkezendő őszel és télen biztosítva lesz az oly fontos villany, víz és gáz.

Tudjuk nagyon jól, hogy a fentiekben elmondott megoldások esetén sem lesz meg a mód arra, hogy az áram, víz és gáz ára ne emelkedjen, merthisz ahogy emelkednek az anyagárak, a szén, olaj

bírósági eljárás hatálya alatt állnak. A felsoroltakon kívül is több módosítás történt a tervezettel kapcsolatban.

Budapesten október 7-én lesz a képviselőtestületi választás

A belügyminiszteriumban hétfőn délután fejezték be a választójogi értekezletet. Az értekezlet megállapodott abban, hogy Nagy-Budapest területére érvényes képviselőtestületi választójogi szöveg tervezetét a rendelet formájában hirdetik ki. Ezt a rendeletet a nemzetgyűlésnek kell utólag törvénybe foglalni. Nagy-Budapest október 7-én tartja meg a képviselőtestületi választásokat. Összesen 240 képviselőtestületi tagot választanak. Az aktív és passzív választójogot az értekezlet 20 évben állapítja meg. A választáson a Nemzeti Függetlenségi Front többségű pártján kívül más pártok is résztvehetnek, ezt az Országos Nemzeti Bizottság állapítja meg. A választás titkos, de nem kötelező.

Amerikai és angol újságírók Magyarországon

Washington, augusztus 28. Az Egyesült Államok külügyminiszterüma hivatalosan közölte, hogy amerikai újságírók beutazását kapta Magyarországra. Schönfeld Arthur, az Egyesült Államok kormányának budapesti politikai megbízottja táviratilag közölte az Egyesült Államok kormányával, hogy hat amerikai újságíró megkapta a beutazási engedélyt Magyarországra. Közölték, hogy a Szövetséges Ellenőrző Bizottság budapesti rádiószolgálatára minden szövetséges tudósítónak rendelkezésre áll. (MTI)

London, augusztus 28. Az angol rádió jelentése szerint az első brit tudósító, a „News Chronicle” tudósítója, Liffauer megkezdte Budapestre. Első tudósításában jelentette, hogy dálnoki Miklós Bela miniszterelnök fogadta és többek között a következőket mondta: — Azt akarjuk, hogy sokan jár-

stb., tovább kell, hogy emelkedjenek a munkabérek, feltétlenül szüksége fog mutatkozni az áremelésnek. Azonban annak arányában állónak kell lennie a fogyasztók anyagi képességével, mert különben csak az történik, a minnek máris jelei mutatkoznak, a közönség nem bírván el a magas árakat spórol, a fogyasztás lecsökken olyan mértékűre, ami által az emelés következtében sem lehet lesz plusz bevétel számítani. Mert, aki eddig 10 kilowatt áramot fogyasztott, igyekezni fog az áramárak százszázalékos emelése következtében, mivel anyagi helyzete jobbat nem bír meg 5 kilowattot fogyasztani, akkor pedig vég eredményben a bevétel maradt az, ami volt.

Tehát ne nyakló nélkül emeljünk, az áremelések legyenek egyensúlyban és összhangban a város közönségének a teherbíró képességével.

DEBRECZEN 2. OLDAL 1945. VIII. 29.

jenek Önök közül és mondják el az igazságot a világnak Magyarországról. Különösen azt szeretnék, ha Önök jelen lennének a magyarországi választásokon. (MTI)

Károlyi Mihályék a parlament megnyitására Budapestre lesznek

A Szövetséges Előnörség Bizottság értesítette a külügyminiszter-

A budapesti községi választásokon közös listával indulnak a szocialisták és a kommunisták

Ez a határozat egyelőre nem vonatkozik a nemzetgyűlési választásokra

Budapestről jelentik: A Szociáldemokrata Párt vezetősége, miután a Szociáldemokrata Párt és a Magyar Kommunista Párt között tartott együttes ülésen megvitatta mindazokat az időszerű problémákat, amelyek a két párt között felmerültek, a nagybudapesti községi választásokra vonatkozólag úgy döntött, hogy a

Lemondott képviselők ügye a mentelmi bizottság előtt

Bihari Nagy Lajos nem adják ki

A nemzetgyűlés mentelmi bizottsága megtartotta első ülését. Először a bizottság Bihari Nagy Lajos kisdzsidapárti képviselő ügyét tárgyalta, akinek egy népgyűlésen tett állítólagos kijelentése miatt kérte kiadását egyik Nemzeti Bizottság. A bizottság megállapította, hogy a nemzeti bizottságoknak nincs joguk képviselők kiadását kérni és így a Nemzeti Bizottság kérését a bizottság elutasította.

Egy másik képviselő ügyével kapcsolatban a bizottság fontos

Iskola kötényre szürke lüszter Kádárnál Kossuth-u. 27.

riumot, hogy hozzájárul Károlyi Mihály, Vámbéry Rusztem, Barók Béla és Böllöni György hazatéréséhez. Hír szerinti Károlyiék szeptember 5-én a parlament megnyitására már Budapestre lesznek.

választásokon közös listával képviselteti magát. Ez a határozat azonban nem vonatkozik a Szociáldemokrata Pártnak a nemzetgyűlési választásokon való követendő magatartására. Ennek ügyében annakidején a Szociáldemokrata Párt vezetősége és a párt választmányja együttesen foglalt majd állást.

elvi jelentőségű döntést hozott. A bizottság megállapította, hogy több nemzetgyűlési képviselő, akik a rendőrségi jogellenes elfogott, a rendőrségi fogság alatt lemondott mandátumáról s így esetleg akarattal szabad gyakorlatában gátolva voltak. Ezért és a politikai bizottság am döntése miatt, hogy képviselő megbízatásáról le nem mondhat, a mentelmi bizottság úgy határozott, hogy minden mandátumáról lemondott képviselő ügyét tárgyalás alá veszi.

40 ezer magyar hadifogoly átjött a határon

A szovjet hatóságok értesítették a pécsi katonai parancsnokságot, hogy a leggyorsabban készüljenek fel a 40.000 hadifogoly átvételére, mert az első szerelvények már áthaladtak a határon. A sopronkőnyeki táborokból 30.000 hadifoglyot bocsátottak szabadon.

A párisi rádió magyar nyelvű hírszolgálatja közölte, hogy a közeli jövőben útnak indul Franciaországból az a vasúti szerelvény, mely Magyarországról kikerült hadifoglyokat és deportáltakat szállít haza. A csoportban 300 felnőtt és 70 gyermek utazik.

A Kereskedő Társulat közleményei

Felhívás! A Kereskedő Társulat felhívja mindazon helybeli kereskedőket, akiknek 1. az elszakadó területekkel szemben belkereskedelmi tevékenységük van (pl. debreceni kereskedő kötelező kassza, ügyvédi stb. céggel szemben); 2. kártérítési igényük van Nemzetoroszal szemben (nemcsak az árúért, hanem az ország területéről kihurcolt áruért); 3. kártérítési igényük van az utódállomások szemben, ottmaradt áruak a területen volt tulajdonosok a csónakok, a területre jött, áruháziára elcsúszó árúért; 4. idegen hatalom által zaklatott áruháziak ellen van követelésük, hogy követelésük illetve kártérítési igényük bejelentése régebbi, mint 29. évi, ezredjén döntés 6. ábrát a Kereskedő Társulat összehívásán (Piac-u. 8. sz.) saját érdekében feltétlenül jelenjenek meg. Ez a felhívás azokra vonatkozik, akik az igénybejelentésüket eddig még nem tették meg.

A Társulat felhívja az alkalmazottakat tartó kereskedők figyelmét arra, hogy a kereskedelmi alkalmazottak szakmai szervezete a kollektív szerződés módosítását, illetve az eddig érvényben volt fizetések felülvizsgálatát a kollektív szerződés módosítására vonatkozó tárgyalások folyó 4. ülése során délután fél 6 órakor lesznek megtartva. Felhívjuk az érdekelt munkásokat, hogy ezen a tárgyaláson saját érdekében megjeljenek szíveskedjenek.

VAGYONMENTŐ, Bádógos u. 1.

Mielőtt arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényinek SAS-UTCA 2.

Budapesten krematóriumot létesítenek

A főváros közegészségügyi bizottsága ülésén Tökés Gyula főjegyző bejelentette, hogy a polgármester a napokban üzenést adott, hogy tegyen előterjesztést a budapesti krematórium megvalósítására. A halottégető helyének kijelölése és ennek az egész kérdésnek előkészítése folyamatban van. A bizottság helyesléssel vette tudomásul a bejelentést.

Dr Sámly László államügyész elfoglalta hivatalát

Dr. Sámly László debreceni államügyészt felettes hatósága a közelmúltban felnevezte állásától a vizsgálat befejezéséig. A vizsgálat és eljárás azért indult ellene meg, mert egy letartóztatott elítélttel, — akit tanúként haligáltak ki (dr. Csorba Antal ügyvéd, volt országgyűlési képviselő) a tárgyalóteremben kihallgatása után kezelt fogott. A vizsgálat most befejezést nyert, megállapították, hogy dr. Sámly cselekedetének nem volt politikai célzata. Hivatalos megítélésben részesült, de ugyanakkor állásába visszahelyezték s így működését újból megkezdte.

FÉRFI-SZÖVET
bélésárú, vételei-eladás
VÁGÓ-RUHA
Széchenyi- és Piac-u. sarok

Lengyelországi és ukrainai fogolytáborokból érkeztek hadifoglyok tegnap Debrecenbe

A hadifoglyok hazabocsátása nap-nap után mind nagyobb számban történik. Tegnap a debreceni pályaudvarra egy 34 vagonból álló szerelvény futott be, mely lengyelországi és ukrainai fogolytáborokból hozott hadifoglyokat. A foglyok között — melyeknek száma 1500-ra tehető — igen sok magyar volt. Két vagonban osztrákokat, három vagonban pedig szlovák hadifoglyokat szállítottak. A magyar foglyok között volt néhány debreceni és hajdúmezei is.

A foglyvonatot a pályaudvaron sokszáz debreceni várta. Ott láttuk Kóváry Marcell ezredést, valamint a Magyar Vöröskereszt debreceni vezetőjét Musza Ferencet és sokan másokat. A megjelentek között volt a Független Kisgazda Párt női tagozatának

Augusztusban 30 ezer ember helyett 36 ezer ember vett részt rohammunkán

Az újjáépítési bizottság tegnap ülésén sok érdekes felszólalás hangzott el Debrecen lakosságának az újjáépítési munkájába való bekapcsolódásáról. Hitelesnek látszó kimutatás szerint az augusztusi rohammunka várakozáson felül volt, mert az előírás szerint 30.000 ember helyett 36.000 ember jelent meg a munkahelyeken és nagyszámú készséggel és lelkesedéssel végezte el a kirótt munkát. Az emberek teljesítményét a felszólaló szakemberek kiválóan minősítették. Különösen a vasútnál és a Villágítási Vállalatnál vállalt rohammunka volt elsőrendű. Igen szép dicséretben részesültek azok is, akik a MAV műhelytelepen teljesítették közérdekű munkájukat.

Az ülésen hosszabb vitát kellett a közmunkaváltásról szóló miniszteri rendelet, amelynek végrehajtása a pénzügyi hatóságok feladata. Ezt a bizottság nem tartja helyén valónak, mert a kivételi eljárás hosszadalmas és addig a szükséges összegek nem

küldetésére is — Vértési Jánosné, Erdős Gyuláné, Tóth Béláné, Horváth Zoltáné — valamint a Demokratikus Nők Szövetsége, a Szociáldemokrata Párt női tagozata, a Diakonissza Intézet kiküldöttel. Az érkezőket a Magyar Vöröskereszt nagyállomásai üdítő szolgálata látta el élelemmel. A Nyári Alfrédné, a népszerű Erzsébet testvér vezetése alatt lévő nővérek több mint ezer ebédet osztottak szét. A foglyok egyébként paprikáskrumplit kolbással, egy szelet kenyert és almát kaptak.

A sokszáz debreceni, aki kint volt az állomásnál még ezen felül is sok jóval kedveskedett a hadifoglyoknak, akiket hír szerint Szegedre vittek és onnan bocsátják őket szabadon.

folynak be. A pártok kiküldöttel azt tették kifogás tárgyává, hogy a közmunkaváltás rendelet a kivétel alapjául az elmúlt félevesi kereseti viszonyokat veszi alapul. Ez helytelen, mert a mai gazdasági életberendezkedésnél nem az elmúlt félevet, hanem legfeljebb az elmúlt egyhavi keresetet kell alapul venni, tekintettel arra, hogy a jövedelem átlagosan minden hónapban változik. Kivánatosnak tartják, hogy a rendeletet a miniszter ily értelemben változtassa meg. Félőnek tartja az újjáépítési bizottság, hogy a jövőben nem lesz a közmunkaváltásból annyi bevétel Debrecennek, mint eddig, amikor a közönség a munkügyi hivatalnál havonta 700-tól 1 millió pengőig terjedő összeget fizetett be váltásdíj címén.

A hosszadalmas kivételi eljárás meggyorsítására a szükséges vállomási ívek kiosztását és beszedését a házibizalmi testületre bizza az újjáépítési bizottság.

Könyves Tóth Erzsi

hazajött Debrecenbe, szombaton este az újjáépítési bizottság elnöke, Kóváry Marcell vezetésével a Fátornyok felszámolására és a szomszédok által szorongó szavazásáról.

Könyves Tóth Erzsi párhetre hazajött Debrecenbe. Hazajött, hiszen itt lépett először színpadra és innen vették fel azután Pestre. A gyökerei Debrecen. Nagyapjának, Könyves Tóth Mihálynak bronzbontott figuráját mindennap lát hatjuk a Kossuth-szobor alkaját között. A nagyapa, Kossuth barátja, református pap volt. Ő áldotta meg Szendrői Ádám és Tóth Sándor ifjúpárát. A gyökerei Debrecen. Nagyapjának, Könyves Tóth Mihálynak bronzbontott figuráját mindennap lát hatjuk a Kossuth-szobor alkaját között. A nagyapa, Kossuth barátja, református pap volt. Ő áldotta meg Szendrői Ádám és Tóth Sándor ifjúpárát. A gyökerei Debrecen. Nagyapjának, Könyves Tóth Mihálynak bronzbontott figuráját mindennap lát hatjuk a Kossuth-szobor alkaját között.

Zaláhy Lajosnak Fátornyok című színművét adják szombaton a színház. Tulajdonképpen ezen az előadáson mutatkozik be az új ensemble a debreceni publikum előtt. Fátornyokban a Nemzetoroszából kikerült Krieger Rudolf feleségét juttatja, azt az asszonyt, akinek erősebb a hazai rög iránti szeretet, mint a hívesi hűség és nem követi utat, amikor az indul hazafelé... Könyves Tóth Erzszi beszélgetésnek ezekkel a szavakkal kezdte:

Írja meg azt, hogy olyan jöttél emberek, amilyenek Debrecenben élnek, nem láttam a világon senőt. A szomszédaimmal heftel szorongó szavazásról. A nyílások foghazáratok és pénzhiányról születtek. Meggyűlölt indítottam egy szerencsétlen szegény emberrel. Mindennemben léteztek a pénzben elitelt rétegű emberek, akiknek tettek és tetteik felhívtak kórházban, ahol tudógyógyulást nem kaptak. Amikor felébredtem, levél küldtem egy debreceni barátomnak, aki arra kért, hogy küldjék egy kóci és jöjjön, mert külföldben éheztem. A levelemre az volt a válasz, hogy valdegen emberek küldtek csomagjára nemcsak húst és élelmiszert, hanem zsebpénzt, sonkát, baromfit, almát és minden jót és amikor a csomagokat megkaptam, a szomszédaim eljöttek és zokogni kezdtek... Most szabadságon vagyok, szülőhelyemre jöttem, ott vendégszereltem.

Debrecenbe boldogan jöttem le, hiszen itt léptem először színpadra. Talán öt éve van annak, hogy elbocsátottam a debreceni közönségtől. Az utolsó szerepem Hunyadi Sándor feleségéről szóló egyjátékos volt. Szegény Sándorka... Hat héttel halála előtt tent volt nálam, megfogta kezemet és azt mondta, hogy: „Erzszi, én érzem, hogy neked újra elmegek.” Ő öt éve nem jött Debrecenbe. Mindig vagyok, hogy most itt lehetek. A társulat, amivel most vendégszerelő mutatkozom be a debreceni publikumnak, kitűnő. A darabot Fátornyokból hoztam, ez a kiváló művész és nagy szerző színjátszó szakember rendezé-
den mondta, minden megjegyzése elárulja a rutint és a hozzáértést. Egyebekben ő juttatja az apámra, mint a színház is egészen elszáradt. Krieger Rudolf német mérnök szerepét Deák Sándor alakítja. Ő ismeri a debreceni publikumot. Bátorral írtam a színházról, aki a legkitűnőbb magyar színészek egy-gárdájához tartozik. Ezért nem kell szólnom, Remek szerepe van a darabban. Helyi értelemben szenzációt jelent a gyógyszerész feleségének alakítása. Fényes Márta, debreceni úriember, Fényes Jenő dr. ügyvéd leánya, akiknek ez lesz első színpadi szerepese.

— Meddig maradt Debrecenben? Nem tudom. Ameddig a Fátornyok színpadon maradt. Lehet, hogy aztán eljártam Torók Sándor Különös éjszakájának a föszerepét, amelyet Pesten Britta Elma játszott. Októberig nincsen dolgom, addig a kassza mellett henni.

den mondta, minden megjegyzése elárulja a rutint és a hozzáértést. Egyebekben ő juttatja az apámra, mint a színház is egészen elszáradt. Krieger Rudolf német mérnök szerepét Deák Sándor alakítja. Ő ismeri a debreceni publikumot. Bátorral írtam a színházról, aki a legkitűnőbb magyar színészek egy-gárdájához tartozik. Ezért nem kell szólnom, Remek szerepe van a darabban. Helyi értelemben szenzációt jelent a gyógyszerész feleségének alakítása. Fényes Márta, debreceni úriember, Fényes Jenő dr. ügyvéd leánya, akiknek ez lesz első színpadi szerepese.

— Meddig maradt Debrecenben? Nem tudom. Ameddig a Fátornyok színpadon maradt. Lehet, hogy aztán eljártam Torók Sándor Különös éjszakájának a föszerepét, amelyet Pesten Britta Elma játszott. Októberig nincsen dolgom, addig a kassza mellett henni.

A keddi nagypiac árai

A keddi nagypiacot is a nyár végi és őszi termények bőséges felhozatala jellemezte. A kímélet nagyságához mérten a kereslet is jelentékeny volt s így természetesen az árak is tartottak voltak. Az egyetlen zöldpaprika, amelynek ára esett. Már 50 fillértől kezdve 2.50-ig lehetett belőle vásárolni. A gyümölcs piacon a szőlőnél lehetett tapasztalni az áresést, ellenben az éretlenül piacra dobott besztecelt szilva magasan állott, kilónként 42-44 pengő.

Az árak ezek voltak: zöldbab 13-20, káposzta 25-32, kalapács 8-15, zöldborsó 50 fillérről 2.50-ig, tölk 5-8, burgonya 8-12, gomba 100 pengő, paradicsom 3-32, ugorka száza 80-110 P. A baromfi piacon bőséges választék mellett nagy kereslet volt sovány liba- és kacsafélékben. Liba párja 4000 pengő, hízott kacska 1000-1200, sütni való csirke 650, paprikának való 450-650, galamb párja 500 P. Tojás 14-15

Mindenféle textil áru vétele és eladása Tiszántúli Textil ház Piac-utca 22. Elsőtakarék épületben

pengő. A gyümölcspiacon a legolcsóbb a dinnye volt. Görög 6-9, sárga 8-10, szilva 28-36, magyaválás 40-46, szőlő 40-70, körte 70-90, őszibarack 80-110 P. Egy kevés son is látható volt, 40 pengőért adták kilónként.

A bombasérült épületek tetőzetének rendezőzatala

Az Újjáépítési Bizottság felhívja Debrecen város lakosságát, hogy a bomba által megsérült épületek tetőzetét az esős idő beállta előtt hozzák rendbe.

A kevés anyag helyreállítható épületek anyagszükségletét legkésőbb szeptember 1-ig írásban be kell jelenteni.

Ott, ahol a háztulajdonos nem intézkedik, elmenekült vagy nem tartózkodik a város területén, a háztömbbizalmival együtt a lakók tartoznak a jelentéseket megtenni.

Az anyagszükségletek megállapítását kizárólag iparengedéllyel rendelkező szakiparosok összeállításával és aláírásával fogadjuk csak el.

Igényelni csak a legszükségesebb minőségű és mennyiségű anyagot lehet és csak olyan munkákra, melynek beépítését azonnal megkezdik. Amennyiben több anyagot igényelnek vagy azt nem a bejelentett bombasérült házaknál használják fel, úgy kihágást követnek el és a kihágásért első sorban az iparost iparmegvonással, esetleg internálással sújtjuk, míg a háztulajdonost vagy megbízottját pénzbírsággal.

Az anyagok sorrendi felhasználására a szakiparosok az Ipartestület útján lesznek megfelelően tájékoztatva.

A bejelentéseket a munkaközvetítő hivatalnál (Hatvan-utca 23.) az Újjáépítési Bizottsághoz kell benyújtani.

Az anyagutalványok átvétele ugyanott, melynek időpontját sajtó útján közöljük.

Igényelhető anyagok: kátrány-papír, kis- és nagyméretű cserép, szeg, lágyhuzal, mész, cement és vasbádog.

A Debreceni Városi Dalegyet közgyűlést tart

A Debreceni Városi Dalegyeletől megkezdte működését és a női kar hetenként hétfőn és szerdán, a férfiak pedig kedden és pénteken délutánként 6 órakor tartja dalorát a Széchenyi-utca 20. szám alatti otthonában.

A daleyélet vasárnap, szeptember 2-án tartja évi rendező közgyűlést délelőtt 10 órakor a város háza I. em. 17. számú szobájában. Ezt megelőzően a női kar és a férfiak reggel 8 órakor a Szent Anna piábanatombomba misére megy, majd 9 órakor a Kistemplomban istentiszteletet vesz részt. Mindkét helyen több énekszámmal működik közre.

Ezekre az alkalmakra nemcsak a működő, hanem a pártoló tagok is a magyar dalosélet minden barátja is hivatatos.

Lapterjesztő munkások az újjáépítésért

Szép példáját adták a kötelességteljesítők és a város iránti szeretetnek a debreceni lapterjesztő munkások (utángárusok, újságkiosztók). Bár legnagyobb adókötelességük, idősebb férfiak és nők, akik tulajdonképpen nem is volnának kötelesek közmunkát végezni, mégis mindannyian, mintegy százhuszan megjelentek és lelkesen dolgoztak, a nők salakot raktak vagombba, a férfiak pedig romot takarítottak.

Munkájuk dicséretet érdemel.

A kerületi atlétikai bajnokságok rendezését szeptember 1-én és 2-án bonyolították el Debrecenben a DVSZ rendezésében.

Rádió, kerékpár, gramofon, varrógépjavitás, Adás-vétel. Autogénhővezetés. Horváth Tihamér műszerész Deák Ferenc-utca 9.

